

Udskriftsdato: 15. december 2025

2022/2 BTL 56 (Gældende)

Betænkning over Forslag til lov om ændring af sundhedsloven (Udvidelse af fristen for retten til udvidet frit sygehusvalg i forbindelse med somatisk behandling)

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven

(Udvidelse af fristen for retten til udvidet frit sygehusvalg i forbindelse med somatisk behandling)

[af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde)]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, M, SF, EL, RV og ALT) indstiller lovslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (DD, LA, KF, DF og NB) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Danmarksdemokraterne

Danmarksdemokraternes medlemmer af udvalget anerkender, at sygehusvæsenet er presset, efter at bl.a. sygeplejerskestrejken og covid-19 har medvirket til, at der er opstået et behandlingsefterslæb i sygehusvæsenet. Samtidig noterer DD sig, at patientrettigheder som retten til frit sygehusvalg er en hjørnesten i det danske sundhedsvæsen, som sikrer alle danskere en ret til god og hurtig behandling, ligesom garantien historisk set har bidraget til kortere ventetider. DD mener, at den nuværende situation på landets sygehuse og særlig akutafdelingerne er uholdbar og kalder på handling, som sikrer, at vi får normaliseret ventetiderne og sikrer, at alle borgere igen får fri og lige adgang til hurtig behandling.

I den forbindelse noterer DD sig, at det er uhensigtsmæssigt, hvis borgere med mindre alvorlige sygdomme behandles før borgere med alvorlige sygdomme, men DD stiller sig samtidig kritiske over for, om en løsning i sådanne tilfælde er at forlænge fristen for retten til frit sygehusvalg fra den nuværende frist på 30 dage til en ny frist på 60 dage for patienter, der har behov for somatisk sygehusbehandling.

DD så gerne, at man gennemførte en opsamling på erfaringerne med den forlængede frist inden udgangen af 2023. Herudover så DD gerne, at regeringen indvilliger i, at fristen på 30 dage genetableres, hvis evalueringen ikke indikerer, at den forlængede frist for frit sygehusvalg bidrager til en optimal udnyttelse af kapaciteten i det samlede sygehusvæsen, hvor de mest syge patienter behandles først og ventetiderne samlet set nedbringes. Ønsket er ikke blevet imødekommet, hvorfor DD ikke kan støtte lovforslaget om at svække en patientrettighed, der giver borgerne fri og lige ret til god og hurtig behandling i sygehusvæsenet.

Liberal Alliance

Liberal Alliances medlemmer af udvalget bemærker, at lovforslaget svækker patienternes rettigheder. I en tid, hvor behandlingstiderne i det offentlige sundhedsvæsen er kraftigt stigende, mener LA, at det er den forkerte vej at gå. Hvis man fra regeringens side virkelig ønsker at nedbringe ventelisterne, udnytte den kapacitet, der er i den private sundhedssektor, og lindre presset på sygehusene, bør man i stedet udvide behandlingsgarantien til at gælde fra første dag.

Ventelisterne på privathospitalerne er markant lavere end på de offentlige sygehuse, og vi ved, at den måde, vi bedst udnytter den ledige kapacitet på, er at udvide behandlingsgarantien.

Radikale Venstre

Radikale Venstres medlem af udvalget støtter lovforslaget, selv om det er mærkeligt, at regeringen kun vælger at forlænge behandlingsgarantien fra 30 til 60 dage i stedet for at suspendere den og behandle de mest syge patienter først.

Formanden for Lægeforeningen, Camilla Rathcke, skriver i Ugeskrift for Læger, den 28. oktober 2022:

»Landets kirurger har med et gennemtrængende og velunderbygget opråb gjort opmærksom på, hvordan den nuværende behandlingsgaranti bidrager til et skævt sundhedsvæsen, fordi det reelt ikke er muligt at overholde den. Det er blevet til en garanti for nogen, men reelt skrift på papir for andre.

De mindst syge og »lette« patienter sendes til privathospitaler, mens patienter med f.eks. hjerte- eller lungesygdom, som er for komplicerede at behandle i privat regi, eller patienter, som har brug for højt specialiseret behandling, må vente, fordi der ikke er relevante tilbud i det private ...

Dertil kommer, at konkurrencen om de samme sygeplejersker og speciallæger skærpes. En vigtig del af udfordringen er nu, at der med en behandlingsgaranti, der ikke kan overholdes, opbygges offentligt betalte tilbud i privat regi, som ikke alle patienter kan få del i. Imens halter bemandingen i det offentlige sygehusvæsen, der burde kunne levere til alle. Det har også konsekvenser for opgaver, som det private område ikke tager sig af som f.eks. akutområdet og døgndækkende behandling, og på sigt også for kvaliteten af den uddannelse, der leveres til læger, sygeplejersker med flere.«

3. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 15. marts 2023 og var til 1. behandling den 21. marts 2023. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundhedsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og indenrigs- og sundhedsministeren sendte den 18. januar 2023 dette udkast til udvalget, jf. SUU alm. del – bilag 26. Den 15. marts 2023 sendte indenrigs- og sundhedsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 4 bilag på lovforslaget.

Anders Kronborg (S) Birgitte Vind (S) Camilla Fabricius (S) Flemming Møller Mortensen (S)

Frederik Vad (S) Maria Durhuus (S) Matilde Powers (S) nfmd. Rasmus Horn Langhoff (S)

Sara Emil Baaring (S) Eva Kjer Hansen (V) Hans Andersen (V) Lars Christian Lilleholt (V)

Monika Rubin (M) Nanna W. Gotfredsen (M) Rasmus Lund-Nielsen (M) fmd.

Jens Henrik Thulesen Dahl (DD) Marlene Harpsøe (DD) Louise Brown (LA)

Helena Artmann Andresen (LA) Per Larsen (KF) Lise Bertelsen (KF) Kim Edberg Andersen (NB)

Mette Thiesen (DF) Kirsten Normann Andersen (SF) Anne Valentina Berthelsen (SF)
Theresa Berg Andersen (SF) Peder Hvelplund (EL) Lotte Rod (RV) Franciska Rosenkilde (ALT)

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50		
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Dansk Folkeparti (DF)	7
Moderaterne (M)	16	Alternativet (ALT)	6
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Nye Borgerlige (NB)	3
Danmarksdemokraterne – Inger Støj- berg (DD)	14	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	14	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	9	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	7	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1